

LEX COVID 2.0: NOUZOVÁ NOVELIZACE JARNÍHO NOUZOVÉHO ZÁSAHU DO INSOLVENČNÍHO PRÁVA

Zatímco zákon č. 191/2020 Sb., označovaný také jako "[lex covid](#)", vznikl na jaře 2020 ve stavu legislativní nouze jako improvizovaná legislativní reakce na propuknutí epidemie nemoci Covid-19 zcela pochopitelně, návrh jeho novelizace, předložený vládou Poslanecké sněmovně na konci října jako sněmovní tisk [1060](#), vzbuzuje rozpaky nejen svým obsahem, ale i tím, že vláda legislativní předlohu připravila a předložila zcela mimo režim předvídaný Legislativními pravidly vlády, a bez jakékoli veřejné odborné diskuse. A to přesto, že na její přípravu měla půl roku času. Novelizace byla nyní Poslaneckou sněmovnou opět ve stavu legislativní nouze schválena dne 10. listopadu 2020, a to i přes dílčí nesouhlas Senátu.

Tato publikace se novelizací stručně zabývá zejména z pohledu úvěrových a dalších finančních trhů a právních rizik, která na nich vytváří.

POVINNOST ZAHÁJIT INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ, A SOUVISEJÍCÍ ODPOVĚDNOST

Dlužnická povinnost podat insolvenční návrh, upravená v § 98 insolvenčního zákona (dále jen "**InsZ**"), a s ní související riziko osobní odpovědnosti členů statutárních orgánů za prodlení s ní dle § 99 InsZ, byly původním zněním *lex covid* suspendovány po dobu trvání mimořádných protiepidemických opatření a po dobu dalších šesti měsíců, nejdéle však do konce roku 2020. Právo věřitelů podat insolvenční návrh bylo suspendováno do konce srpna 2020.

Novela projednaná jako sněmovní tisk 1060 se práva podávat věřitelské insolvenční návrhy, obnoveného již od počátku září 2020, nijak nedotkla. Dlužnickou povinnost podat insolvenční návrh novela znovu suspendovala, a to až do konce června 2021.

Z pohledu odpovědnosti managementu dlužnických korporací se ovšem právní úprava podstatně změní nejen v důsledku novely *lex covid*, ale též v důsledku tzv. [velké novely](#) zákona o obchodních korporacích (dále jen "**ZOK**"). Počínaje 1. lednem 2021 bude pro odpovědnost statutárních orgánů korporací ohrožených úpadkem platit zcela nové pravidlo § 66 ZOK, jež je ve vztahu k nim vstřícnější, než dosavadní úprava § 68 ZOK, zrušená velkou novelou k 31. prosinci 2020. Z pohledu věřitelů je přirozeně situace opačná – ochrana, kterou jim po dobu suspendování dlužnické povinnosti podávat insolvenční návrhy poskytoval § 68 ZOK, bude od 1. ledna 2021 oslabena.

JE MIMOŘÁDNÉ MORATORIUM STÁLE JEŠTĚ MIMOŘÁDNÉ?

Nové ustanovení § 127a InsZ o mimořádném moratoriu zařadil *lex covid* do insolvenčního zákona jako mimořádný a časově omezený nástroj ochrany tuzemských dlužníků, o jejichž solventnosti nebylo v okamžiku propuknutí epidemie pochybností. Využít jej bylo možno pouze na základě dlužnického návrhu podaného do konce srpna 2020.

Aniž by byla zkušenost s mimořádným moratoriem jakkoli systematicky analyzována, či byly odstraněny nedostatky, vzniklé na jaře při improvizované tvorbě úpravy § 127a InsZ dle původního znění *lex covid*, novela použitelnost

mimořádného moratoria toliko mechanicky obnovila, a to až do konce června 2021. Kromě toho bylo, i přes pozměňovací návrhy podané v Poslanecké sněmovně i v Senátu, přijato i vládou navržené pravidlo, podle kterého se k prodloužení mimořádného moratoria vyhlášeného na základě návrhu podaného do konce srpna 2020 nevyžaduje souhlasu věřitelů. Tato změna zasahuje do práv věřitelů retroaktivně, porušuje jejich legitimní očekávání nastavená původním zněním *lex covid*, a navíc mezi dlužníky diskriminuje pouze na základě toho, kdy který z nich podal návrh na mimořádné moratorium. Jde o výsledky natolik kontroverzní, že podle našeho názoru nelze vyloučit, že budou podrobeny přezkumu ústavnosti.

Obsahově se jinak na úpravě mimořádného moratoria prakticky nic nemění, s výjimkou toho, že testování solventnosti dlužníka navrhujiho jeho vyhlášení se posunuje z března do října 2020, a vylučuje se vyhlášení mimořádného moratoria u dlužníků, u kterých se tak stalo již v minulosti.

Mimořádné moratorium tedy i nadále odvrátí zahájení insolvenčního řízení, ale i zamezí realizaci zajištění a jinému vymáhání pohledávek individuální cestou. Mimořádné moratorium také nebude dlužníkům bránit ve využití veřejné podpory poskytované v souvislosti s epidemií nemoci Covid-19, a za zákonem stanovených podmínek bude dlužníkům umožňovat platit závazky bezprostředně související se zachováním provozu podniku a vzniklé po vyhlášení mimořádného moratoria přednostně před dříve splatnými závazky. Poskytne dlužníkům také určitou ochranu před tím, aby jejich smluvní protistrany ukončily některé dlouhodobé smlouvy, podobně, jak tomu je u "řádného" moratoria upraveného v § 115 a násl. InsZ.

Stejně jako podle původního znění § 127a InsZ budou dlužníci, kteří mimořádného moratoria využijí, muset počítat s tím, že jejich povinností bude vyvinout veškeré úsilí, aby jejich věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře, a společnému zájmu věřitelů budou povinni dát přednost před zájmy vlastními i před zájmy jiných osob. Za škodu způsobenou porušením dlužnických právních povinností po dobu moratoria i v souvislosti s návrhem na něj budou, stejně jako v "řádném" moratoriu, osobně ručit členové dlužnických statutárních orgánů. Na rozdíl od "řádného" moratoria se s vyhlášením mimořádného moratoria ani nadále nebude spojovat zákaz započtení. V oblasti derivátových a dalších finančních transakcí nebude mít mimořádné moratorium, stejně jako "řádné" moratorium, vliv na finanční zajištění ani na závěrečné vyrovnání. Jelikož mimořádné moratorium nadále není notifikováno jako uznávané řízení podle evropského insolvenčního nařízení 2015/848, jeho ochranné účinky nenastanou mimo území České republiky.

Exitem z mimořádného moratoria bude zejména uplynutí doby, na kterou bylo vyhlášeno, neudělí-li většina dlužnických věřitelů dlužníku souhlas s jeho prodloužením. Mimořádné moratorium bude také ukončeno, pokud sám dlužník podá insolvenční návrh, případně pokud soud k dlužnickově dalšímu návrhu vyhlásí "řádné" moratorium.

Celkově se nám jeví jako dosti nešťastné, že zcela improvizované legislativní řešení z jara 2020 se v českém insolvenčním právu zabydlí na více než rok. Nezbývá než doufat, že na konci prvního pololetí roku 2021 nebude tato "dočasnost" opět ve stavu legislativní nouze prodloužena.

ZMRAZENÍ BĚHU DOB ROZHODNÝCH PRO NEÚČINNOST DLUŽNÍKOVÝCH PRÁVNÍCH JEDNÁNÍ

Podobně jako podle původního znění *lex covid* i podle jeho novely bude po dobu, po kterou bude suspendována dlužnická povinnost podat insolvenční návrh, přerušen běh dob, v nichž se zpětně před zahájením insolvenčního řízení posuzuje odporovatelnost dlužnických právních jednání poškozujících či znevýhodňujících věřitele.

ÚČINNOST

Novela nabude účinnosti okamžitě, tj. vyhlášením ve Sbírce zákonů.

KONTAKTY

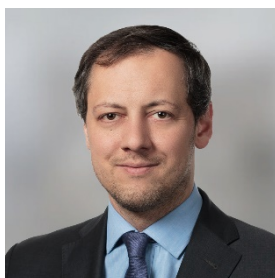
Tomáš Richter
Of Counsel

T +420 222 555 214
E tomas.richter
@cliffordchance.com

Miloš Felgr
Partner

T +420 222 555 209
E milos.felgr
@cliffordchance.com

Vladimír Rýlich
Seniorní advokát

T +420 222 555 210
E vladimir.rylich
@cliffordchance.com

Pavel Boguský
Advokát

T +420 222 555 266
E pavel.bogusky
@cliffordchance.com

Petr Chytil
Koncipient

T +420 222 555 273
E petr.chytil
@cliffordchance.com

Tereza Dřimalová
BD & Communications
Manager

T +420 222 555 530
E tereza.drimalova
@cliffordchance.com

Účelem tohoto shrnutí není pokrýt všechny významné otázky ani všechny jednotlivé aspekty oblastí, kterým se věnuje. Rovněž není jeho účelem poskytovat právní ani jiné poradenství.

www.cliffordchance.com

Clifford Chance, Jungmannova Plaza,
Jungmannova 24, 110 00 Praha 1, Česká
republika

© Clifford Chance 2020

Abu Dhabi • Amsterdam • Barcelona • Beijing •
Brussels • Bucharest • Casablanca • Dubai •
Düsseldorf • Frankfurt • Hong Kong • Istanbul •
London • Luxembourg • Madrid • Milan •
Moscow • Munich • Newcastle • New York •
Paris • Perth • Prague • Rome • São Paulo •
Seoul • Shanghai • Singapore • Sydney •
Tokyo • Warsaw • Washington, D.C.

Clifford Chance má smlouvu o spolupráci s
advokátní kanceláří Abuhimed Alsheikh
Alhagbani v Rijádu.

Clifford Chance má přátelský vztah s Redcliffe
Partners na Ukrajině.